

HØRINGSNOTAT OM DIFO'S ROLLE I BEKÆMPELSE AF INTERNETKRIMINALITET

Dansk Internet Forum (DIFO) holdt den 6. juni 2016 et høringsarrangement for internetsamfundet om, hvilken rolle DIFO skal spille i bekæmpelsen af internetkriminalitet. Arrangementet blev efterfulgt af en høringsperiode frem til den 15. august 2016 med mulighed for skriftligt at bidrage i forhold til høringens tre emner: 1) Suspension af domænenavne, 2) Validering af brugerne og 3) Udlevering af information om brugerne.

I takt med internettets stigende betydning er flere og flere kriminelle aktiviteter og krænkelser flyttet til nettet. DIFO oplever i den forbindelse et stigende antal henvendelser fra myndigheder, rettighedshavere, privatpersoner m.fl. om at gøre noget på netop de tre emneområder, som høringen handlede om. For DIFO har det været vigtigt at høre internetsamfundets forventninger til DIFO som administrator af .dk-domænet.

DIFO har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder, interesseorganisationer, virksomheder og borgere: Forbrugerombudsmanden, Center for Cybersikkerhed, IT-politisk Forening, e-mærket, Dansk Journalistforbund, Danske medier, Nordic Content Protection, Forbrugerrådet TÆNK, FDIH – Foreningen for Dansk Internet Handel, Rettighedsalliancen, 45 navngivne domæne- og hostingvirksomheder, Peercraft, Claus Kongstedt Meyer, Freddy Kristensen, Jens Bauer og Lone K Pedersen. Rigspolitiet meddelte, at man ikke havde bemærkninger til høringen.

I notatet redegøres der for bemærkningerne i de indkomne høringssvar i forhold til høringens emner samt bemærkninger fra Forbrugerombudsmanden, Larsen Data, One.com og Dansk Industri, der blev fremlagt ved høringsarrangementet. Det samlede høringmateriale vil blive behandlet af DIFO's bestyrelse med henblik på en afklaring af, hvilke skridt DIFO skal tage i bekæmpelsen af internetkriminalitet.

1. SUSPENSION AF DOMÆNENAVNE - SUSPENSIONSÆVN

Ved høringsarrangementet blev det drøftet, om der er behov for at oprette et særligt suspensionsnævn, som kan tage ansvar for suspension af domænenavne til hurtig behandling af sager om åbenlys kriminalitet på danske domænenavne.

Forbrugerombudsmanden mener, at for at kunne opretholde forbrugernes særlige tillid til .dk-domænet, er det vigtigt at kunne gribe hurtigt ind overfor hjemmesider, der narrer forbrugerne til eksempelvis at købe kopiprodukter eller afgive betalingsoplysninger til en abonnementsfælde. Der bør være en let og hurtig adgang til at suspendere hjemmesider enten ved domstolene eller et suspensionsnævn. Forbrugerombudsmanden fremhæver desuden, at de traditionelle retshåndhævelsesmidler ikke er effektive, når registranten sidder på den anden side af jorden. Nordic Content Protection, Rettighedsalliancen og Danske medier er enige i oprettelsen af et suspensionsnævn – gerne med ankemulighed til DIFO's bestyrelse eller domstolene – som hurtigt kan sætte ind i de tilfælde, hvor der er tale om helt åbenlys krænkelse af rettigheder eller lovgivning af en type, der tidligere er erklæret ulovlig i andre sager. Dansk industri har udtrykt støtte til ideen med et suspensionsnævn, hvis sammensætning tager højde for retssikkerhedsmæssige spørgsmål.

FDIH – Foreningen for Dansk Internet Handel anbefaler også, at der oprettes et suspensionsnævn, der hurtigt kan suspendere et domænenavn – og dermed lukke en hjemmeside ned – hvis det skønnes, at der foregår alvorlige og åbenlyse ulovligheder, f.eks. 1. Afluring af besøgendes/kunders data og misbrug af samme (betalingsoplysninger), 2. Annoncering for varer, der enten ikke leveres eller åbenlyst ikke passer med beskrivelsen (kopivarer), 3. Salg af tyvegods (hælervarer), og 4. Manglende sikkerhedsprogrammer, så en side fungerer som distributionsled for virus og anden malware. Suspensionsnævnet bør bestå af DIFO's direktør, bestyrelsesformand samt en uvildig ekspert, der deltager i vurdering af konkrete sager inden for eget fagområde. Nævnet skal på eget initiativ, anmeldelse eller ved offentlig omtale selv tage initiativ til at undersøge og foretage suspension.

Center for Cybersikkerhed påpeger, at et suspensionsnævn potentielt ville skulle overtage en domstols rolle og foretage en vurdering på en række retsområder, såsom varemærkekrænkelser, salg af ulovlig medicin, phishing, hæleri mv. og i komplicerede sager uden de retssikkerhedsgarantier, der knytter sig til domstolsbehandling. Centeret foreslår som en alternativ løsning, at et suspensionsnævns kompetence kun omfatter mere afgrænsede områder, for eksempel hjemmesider, der spreder malware og/eller anvendes til phishing.

Forbrugerrådet TÆNK, 45 navngivne domæne- og hostingvirksomheder, Freddy Kristensen og IT-Politisk Forening er imod oprettelsen af et suspensionsnævn primært af hensyn til retssikkerheden. Sidstnævnte mener, at DIFO skal holde sig til administrationen af domænenavnene i .dk-zonen og ikke interessere sig for, hvad der foregår på de registrerede domæner. Begrundelsen herfor er, at foreningen principielt er imod "privatiseret retshåndhævelse" bl.a. ud fra hensynet til ytringsfrihed og retten til at drive forretning. Man mener endvidere, at det er problematisk, hvis et sådan suspensionsnævn kun skal beskæftige sig med prioriterede lovovertrædelser, uden at nogen har et politisk ansvar for denne prioritering, samt at DIFO med nedsættelsen af et suspensionsnævn ville tillægge sig selv kompetencer, som ellers bør være noget Folketinget ordner ved lov.

Dansk Journalistforbund støtter ikke et suspensionsnævn i regi af DIFO og/eller DK Hostmaster, men anser Klagenævnet for Domænenavne som en instans, der under nogle givne betingelser kan træffe afgørelse om suspension, hvis et domænenavn anvendes til en hjemmeside, der ved at indeholder ophavsretligt beskyttede værker udgør en åbenbar og betydelig krænkelse af ophavsretsloven.

2. VALIDERING AF BRUGERNE

Ved høringsarrangementet blev det drøftet, om der er behov for en mere restriktiv valideringsløsning med tvungen NemID-validering for danskere og en aktiveringskode per brev til udenlandske registranter for at få en endnu bedre identitetskontrol af brugerne med det formål at forhindre misbrug af .dk domænenavne.

Om skærpet kontrol af en registrants identitet

Forbrugerombudsmanden mener generelt, at der bør være nøje kontrol og validering, således at de offentligt tilgængelige oplysninger om en registrant til enhver tid er opdaterede. Dette gælder også ved udenlandske registranter, og Forbrugerombudsmanden kan tilslutte sig en mere restriktiv valideringsproces, da man ikke finder, at den nuværende ordning, hvor en registrant anses for valideret, hvis et af DIFO fremsendt fysisk brev ikke kommer retur med posten, i tilstrækkelig grad sikrer identiteten af en udenlandsk registrant. Nordic Content Protection er enig og fremhæver desuden administrator af .no og .eu som gode eksempler i forhold til identitetskontrol af registranter.

45 navngivne domæne- og hostingvirksomheder anfører, at det er vigtigt, at udenlandske registranter ikke stilles dårligere end de danske registranter, og at det i givet fald kan være i strid med EU-reglerne om det indre marked. One.com og Larsen Data har udtrykt tvivl om, hvorvidt den nuværende validering af registranterne virker, da de oplever, at det gør registreringsprocessen vanskeligere for almindelige registranter og bistår it-kriminelle med at omgå validering.

Om tvungen NemID-validering

Center for Cybersikkerhed vurderer ikke, at tvungen brug af NemID i forbindelse med registrering af domænenavne er en byrde, idet NemID allerede bruges i mange andre sammenhænge. FDIH – Foreningen for Dansk Internet Handel, Rettighedsalliancen, Claus Kongstedt Meyer og Forbrugerrådet TÆNK støtter validering ved NemID. Sidstnævnte dog ikke for små organisationer, hvis det i praksis kan forhindre dem i at få et domænenavn.

45 navngivne domæne- og hostingvirksomheder og IT-Politisk Forening er imod tvungen brug af NemID, fordi man mener, at det reelt vil fratage mange danske borgere, virksomheder og foreninger muligheden for at registrere et .dk-domænenavn. Foreningen mener desuden, at det er problematisk, at en evt. mere restriktiv validering end i dag, vil ramme alle registranter, hvoraf hovedparten aldrig vil gøre noget, der kan betegnes som "misbrug". Jens Bauer og Lone K. Pedersen er ligeledes mod tvungen NemID.

Danske Medier anser brugen af NemID for en rimelig øget administrativ byrde, men er alligevel imod tvungen NemID fordi det vil stille danske registranter urimeligt ringere i forhold til de udenlandske registranter.

Om aktiveringskode per brev

Center for Cybersikkerhed, IT-Politisk Forening, 45 navngivne domæne- og hostingvirksomheder og Danske Medier anser ikke en løsning med et brev indeholdende en aktiveringskode for effektiv, da det f.eks. nemt ville kunne omgås ved f.eks. brug af en postboks. Center for Cybersikkerhed foreslår i stedet brugen af mindst tre af følgende

foranstaltninger: 1. Krav om tilsendelse eller upload af kopi af pas, kørekort eller andet internationalt gældende billed-ID, 2. Angivelse af telefonnummer, som via SMS eller opkaldsvalidering skal bekræftes af brugeren, 3. Krav om betaling ved oprettelse ved enten PayPal (eller andre store internationale services) eller bankudstedte betalingskort, og 4. Filtrering af IP-adresser og mailservices, der automatisk kan erkendes som anonymiseringsværktøjer, f.eks. TOR, mailinator etc., og i tilfælde hvor en IP-adresse formodes misbrugt bør denne logges og tidspunktet registreres med henblik på at erkende andre domæner, som er oprettet af samme aktør.

Claus Kongstedt Meyer foreslår validering af udenlandske registranter ved pas, webcam-validering og bekræftelseskode suppleret med et krav om depositum på 5.000 kr., der betales tilbage efter 12 mdr., hvis der ikke har vist sig svindel eller andet.

FDIH – Foreningen for Dansk Internet Handel finder det rimeligt, at aktivering sker ved brug af tilsendt kode.

Valideringsmarkering i Whois-databasen

IT-Politisk Forening foreslår, at DIFO undersøger, om der i Whois-databasen kan tilføjes et felt om, at domænets registrant er valideret med NemID (eller tilsvarende eID for registranter fra andre EU-lande), som internettets brugere selv kan beslutte, hvilken vægt de vil tillægge.

Overvågning af atypiske registreringer

Forbrugerrådet TÆNK foreslår, at DIFO undersøger mulighederne for at lave et internet tekniske system, som gør opmærksom på, hvis udenlandske virksomheder eller enkeltpersoner foretager f.eks. et stort antal registreringer. I disse tilfælde kan man eventuelt stille ekstra krav til validiteten og aktivering af domænerne.

Risikobaseret kontrol med udenlandske registranter

e-mærket anbefaler, at DK Hostmaster udfører kontrol af registrantoplysninger ud fra en vurdering af, hvor i verden meget it-kriminalitet udspringer fra.

Peercraft anbefaler en tilgang til validering, der baserer sig på, at registrering skal gøres let for "normale" registranter, mens barren skal hæves betydeligt ved indikationer på snyd eller fejlagtige oplysninger. Det foreslås f.eks., at man umiddelbart godkender udenlandske registranter, når IP-adresse, valideret telefonnummer og oplyst adresse alle umiddelbart peger på samme land (dvs. jurisdiktion). Registranter, der ikke umiddelbart lever op hertil, og som derfor vurderes som højrisiko, kan afkræves et depositum på 10.000 kr., som betales tilbage til en oplyst bankkonto (i det oplyste land), når registranten har fået udstedt et såkaldt EV-certifikat til domænet. På den måde vil en reel registrant ikke blive forsinket i registreringen, og samtidig vil det øget grundlaget for tillid til en ellers tvivlsom registrant. For svindleren vil denne fremgangsmåde være en barriere. Peercraft nævner desuden, at europæiske registranter på sigt vil kunne blive valideret ved brug af et nationalt eID (i henhold til eIDAS-forordningen om elektronisk eID og tillidstjenester), og at DIFO med fordel kan hente inspiration hos administratorerne i Holland og Storbritannien og deres arbejde med valideringstjenester.

Blokeringsværktøjer

Rettighedsalliancen foreslår blokeringsværktøjer, som man bl.a. har udviklet på teleområdet, der nemt gør det muligt at blokere for adgang til ulovlige (internationale) hjemmesider.

3. UDLEVERING AF OPLYSNINGER OM BRUGERNE

Udlevering af oplysninger om anonyme registranter

Danske Medier finder det ikke hensigtsmæssigt at udvide adgangen til udlevering af oplysninger om registranter, da det er forholdsvis nemt at oprette domæner ved brug af falske identitetsoplysninger, og der herudover er mange legale grunde til at ønske anonymitet.

Dansk Journalistforbund bistår ofte dets medlemmer med at forfølge krænkelse, der sker på hjemmesider, hvor registranten er anonym. Derfor foreslås det, at DK Hostmaster medvirker til at formidle henvendelser til anonyme registranter fra personer, hvis rettigheder efter ophavsretsloven er blevet krænket. Kan en sag ikke løses ved dialog er det imidlertid afgørende for forbundet, at man kan identificere den pågældende anonyme registrant til brug for en sag ved domstolene.

IT-Politisk Forening er imod udlevering af oplysninger om personer, der er anonyme i Whois-databasen, til specielt private aktører, da det ikke synes foreneligt med domænelovens § 18, stk. 5.

4. ANDRE RELEVANTE EMNER VEDR. BEKÆMPELSE AF INTERNETKRIMINALITET

En karenperiode for genregistrering af domænenavn

e-mærket foreslår, at der indføres en karenperiode på, hvornår et slettet domæne kan bruges igen. Det vil medføre et fald i domænenavnets PageRank (der er en Google-værdi for hvor populær en hjemmeside er) og dermed dets brandværdi, hvilket vil kølne it-kriminelles interesse for at bruge domænenavnet til en falsk webshop. FDIH – Foreningen for Dansk Internet Handel foreslår af en kunde, der opgiver sit .dk-domæne mod betaling kan få spærret for genregistrering i op til et år.

Højere informationsniveau om udenlandske registranter

e-mærket foreslår, at informationsniveauet om udenlandske registranter øges, da man forudsætter, at DK Hostmaster så nemmere kan afgøre, hvorvidt er tale om reelle hensigter med erhvervelsen af brugsretten til et .dk-domænenavn.

Kontrol af forhandleraftaler

e-mærket peger på, at det vil være en effektiv kontrol af om en webshop bruges til it-kriminalitet, hvis DK Hostmaster kontrollerer om en webshop har forhandleraftaler på de udbudte designvarer.

Øget co-creation

e-mærket anfører, at DK Hostmaster vil få værdi ud af samarbejde og vidensdeling på tværs af organisationer og virksomheder (også med andre end i det danske internetsamfund).

Lukning af domæner for tvangsopløste selskaber

e-mærket beskriver, at ved tvangsopløsning af selskaber bør selskabets domæne lukkes parallelt hermed, da man ser eksempler på, at selskabers webshops og domæner kører videre upåagtet af, at selskabet bag er under tvangsopløsning.

14. september 2016